

REPUBLIKA HRVATSKA

Ministarstvo branitelja

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRAVIMA HRVATSKIH
BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI,
S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA**

Zagreb, studeni 2013. godine

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

1. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (u daljem tekstu: Zakon) sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. podstavak 1. i u odredbi članka 58. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10. – pročišćeni tekst).

2. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Reforma sustava socijalne skrbi podrazumijeva donošenje novog Zakona o socijalnoj skrbi koji će stupiti na snagu 1. siječnja 2014. godine.

U području novčanih naknada u novom sustavu socijalne skrbi kvalitetnije će se urediti novčane naknade za najranjivije socijalno ugrožene građane. Novim Zakonom o socijalnoj skrbi uvodi se novi oblik socijalne naknade koja objedinjuje četiri dosadašnje socijalne naknade. Ovdje je uključena i opskrbina koja je sada u nadležnosti Ministarstva branitelja i koju ostvaruje oko 6000 korisnika-hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koji su nesposobni za privređivanje, imaju prihode nedostatne za normalan život i malu ili nikakvu imovinu. Radi se o novom institutu pod nazivom zajamčena minimalna naknada kojom država jamči da će svake godine, sukladno raspoloživim sredstvima, propisivati visinu iznosa na koji će imati pravo svaka osoba s nedostatnim prihodima i imovinom za ostvarivanje osnovnih životnih potreba.

Uvođenje zajamčene minimalne naknade predstavlja početak objedinjavanja i korak u pravcu uvođenja jedinstvenog centra za novčane naknade koji bi administrativno i upravno preuzeo kontrolu nad svim naknadama koje sada provode tijela uprave i centri za socijalnu skrb.

Vezano uz koncept uspostave jedinstvenog tijela za priznavanje prava na besplatne udžbenike, a u svezi primjene istog na ostvarivanja prava na besplatne udžbenike iz nadležnosti Ministarstva branitelja, predviđeno je da navedeno pravo uđe u sustav prava pod nazivom „obrazovne naknade“ koje će biti u nadležnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Pored izmjena koje su posljedica reforme sustava socijalne skrbi, ove izmjene Zakona donose izmjene i dopune za koje se ukazala potreba uslijed primjene Zakona u praksi.

Poznato je da u praksi postoji dosta slučajeva kada poslodavci ne provedu članak 35. Zakona kojim je predviđena prednost u zapošljavanju određenih skupina članova obitelji smrtno stradalog i zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja, kao i samih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata, zbog čega je potrebno propisati dalje jačanje ove obveze za poslodavce i proširenje prekršajnih sankcija u slučaju nepoštivanja prednosti pri zapošljavanju.

Nadalje, obzirom da dosad Zakonom nisu propisna sva ustrojbenja mjesta/dužnosti/zvanja pa se dosad u takvim slučajevima osnovica za utvrđivanje vrijednosnog boda morala određivati prema osobnom činu hrvatskog branitelja (u ostalim slučajevima određuje se prema činu ili ustrojbenom mjestu, ovisno o tome što je povoljnije za branitelja), a to predstavlja problem za određen broj hrvatskih branitelja kod kojih postoji znatna disperzija u plaći između osobnog čina i ustrojbenog mjesta.

Osim navedenog, javila se potreba za jasnijim i preciznijim uređenjem ostvarivanja prava na stambeno zbrinjavanje na način da se uredi redoslijed osoba koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje, kao i predviđanje iznimke za određene kategorije osoba prilikom određivanja odgovarajuće stambene površine.

U cilju pružanja sveobuhvatne skrbi braniteljskoj - stradalničkoj populaciji i drugim osobama, utvrđena je potreba za razvojem ustanova koje će omogućavati pristup različitim uslugama na jednom mjestu.

Radi ostvarenja navedenih ciljeva predlaže se osnivanje Veteranskih centara koji su u pravnoj naravi ustanove čija bi osnovna djelatnost bila pružanje sveobuhvatne skrbi braniteljskoj - stradalničkoj populaciji i drugim osobama, čime se želi izbjeći getoizacija branitelja.

Osnovna pitanja koja treba urediti Zakon su slijedeća:

- usklađivanje odredbi Zakona s novim sustavom socijalne skrbi i sustavom prava na besplatne udžbenike
- ostvarivanje prava iz ovog Zakona po posebnim uvjetima za osobe koje su se same ranile radi izbjegavanja vojne obveze i za osobe za koje je u odgovarajućem postupku utvrđeno da su samovoljno ili bez dopuštenja nadležnog zapovjednika napustile postrojbu ili se nisu odazvale mobilizaciji
- utvrđivanje vrijednosnog boda za određivanje mirovine u slučaju kada ustrojbeno mjesto nije navedeno u Zakonu
- rok u kojem pravna osoba mora sklopiti ugovor o radu s osobom čije je pravo na prednost pri zapošljavanju povrijeđeno
- ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje u slučaju kada je stranka stambeno zbrinuta po drugom posebnom propisu
- redoslijed osoba koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita
- osnivanja i osnovne djelatnosti Veteranskih centara
- oglašavanje ništavim rješenja o dodjeli stambenog kredita i pravu na javni najam stanova u vlasništvu RH ako je korisnik stekao vlasništvo pripadajućeg stana ili kuće, izgubio status HRVI iz Domovinskog rata ili ako ne koristi stan u skladu s odredbama zaključenog ugovora o najmu

Posljedice donošenja Zakona su slijedeće:

- Pravo na opskrbninu se briše. Veći broj sadašnjih korisnika opskrbnine ostvariti će pravo na zajamčenu minimalnu naknadu. Jedan broj korisnika opskrbnine će ostvariti pravo na veći mjesečni iznos zajamčene minimalne naknade i to su sadašnji korisnici opskrbnine koji imaju više članova zajedničkog kućanstva. Umanjene iznose

zajamčene minimalne naknade u odnosu na iznos opskrbnine mogu ostvariti sadašnji korisnici opskrbnine koji su samci. Sadašnji korisnici opskrbnine čiji mjesečni prihod po članu kućanstva prelazi iznos propisanog cenzusa neće ostvariti pravo na zajamčenu minimalnu naknadu, a sadašnji korisnici opskrbnine koji imaju mjesečni prihod po članu kućanstva manji od propisanog cenzusa imat će manji mjesečni iznos zajamčene minimalne naknade u odnosu na opskrbninu. Jedan dio sadašnjih korisnika opskrbnine neće ostvariti pravo na zajamčenu minimalnu naknadu zbog nemogućnosti ispunjenja imovinskih cenzusa. Nositeljima prava na zajamčenu minimalnu naknadu otvaraju se mogućnosti korištenja i drugih socijalnih prava –prava na pogodnosti u plaćanju grijanja i utrošene električne energije i drugo

- Prava iz ovog Zakona mogu po posebnim uvjetima ostvariti i osobe koje su se same ranile radi izbjegavanja vojne obveze kao i osobe za koje je u odgovarajućem postupku utvrđeno da su samovoljno ili bez dopuštenja nadležnog zapovjednika napustile postrojbu ili se nisu odazvale mobilizaciji, u slučaju ponovnog dobrovoljnog pristupanja postrojbi ili u slučaju odazivanja mobilizaciji po pozivu nadležnog tijela nakon što su samovoljno ili bez dopuštenja nadležnog zapovjednika napustile postrojbu
- Osnovica za utvrđivanje vrijednosnog boda za određivanje mirovine, u slučaju kada ustrojbeno mjesto nije navedeno u članku 20. Zakona određivati će se prema plaći koju je hrvatski branitelj primao prema zvanju, činu ili ustrojbenu dužnost u trenutku razvojačenja, odnosno stradavanja, ovisno od toga što je povoljnije
- Prava na opskrbninu i besplatne udžbenike koja su priznata temeljem odredbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji prestaju s danom 01. siječanj 2014. godine
- Pravo na dodatak za pripomoć bit će povezano s pravom na zajamčenu minimalnu naknadu, obzirom je do sada bilo povezano s pravom na opskrbninu
- Određuje se rok od 8 dana od otkaza ugovora čijim sklapanjem je povrijeđeno navedeno pravo u kojem pravna osoba mora sklopiti ugovor o radu s osobom čije pravo je povrijeđeno, a ako se taj ne uvažava, uvodi se zakonska presumpcija zasnivanja radnog odnosa
- U prekršajnim odredbama određuje se novčana kazna u iznosu od 10.000,00 do 300.000,00 kn kojom će se kazniti pravna osoba u slučaju da ne poštuje prethodno navedeni rok
- Mogućnost ostvarivanja prava na stambeno zbrinjavanje po ovom Zakonu ukoliko je stranka stambeno zbrinuta po drugom posebnom propisu, ali ne na odgovarajući način
- Mogućnost osiguranja različitih oblika skrbi za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji kao i za druge osobe iz stradalničke populacije (mirnodopske vojne invalide, civilne invalide rata) putem Veteranskih centara
- Oglašavanje ništavim rješenja o dodjeli stambenog kredita i pravu na javni najam stanova u vlasništvu RH ako je korisnik stekao vlasništvo pripadajućeg stana ili kuće, izgubio status HRVI iz Domovinskog rata ili ako ne koristi stan u skladu s odredbama zaključenog ugovora o najmu

3. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provedbu članka 20. stavak 2. Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva, kao i za osnivanje Veteranskih centara. U razdjelu 041 - Ministarstvo branitelja, u 2014., 2015. i 2016. godini sredstva su planirana u okviru redovnog poslovanja Ministarstva te za Veteranske centre nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Troškove uspostave i stavljanja u upotrebu Veteranskih centara u ovom trenutku nije moguće točno procijeniti budući da

Operativni program RH, u kojem je određena alokacija za Veteranske centre, još uvijek nije donesen na razini RH niti odobren od strane Europske komisije.

4. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 204. Poslovnika Hrvatskog sabora.

Ovaj Zakon je dio provedbe reforme socijalne skrbi koja podrazumijeva i reformu u sadašnjem sustavu ostvarivanja prava na opskrbninu i prava na besplatne udžbenike. Opskrbnina sada postaje pravo na zajamčenu minimalnu naknadu i ostvaruje se u jedinstvenom tijelu nadležnom za socijalnu skrb, a pravo na besplatne udžbenike prelazi u nadležnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta koje će biti jedinstveno tijelo za ostvarivanje ovoga prava.

Zbog uske povezanosti novog Zakona o socijalnoj skrbi koji treba stupiti na snagu 01. siječnja 2014. godine s ovim Zakonom, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku kako bi ovaj Zakon također stupio na snagu 01. siječnja 2014. godine i na taj način postiglo bi se usuglašavanje početka primjene obadva Zakona, sve u cilju postizanja ciljeva iz reforme socijalne skrbi. Ovaj Zakon je dio Reformskih i drugih mjera fiskalne konsolidacije za razdoblje od 2014. do 2016. godine.

**NACRT KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA I
ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI**

Članak 1.

U Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj 174/04., 92/05., 02/07., 107/07., 65/09.,137/09., 146/10., 55/11, 140/12. i 33/13.) u članku 8. stavku 1. podstavku 3. točka 3. briše se , a dotadašnje točke 4., 5., 6., i 7. postaju točke 3., 4., 5. i 6.

Članak 2.

U članku 10. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Iznimno prava iz ovoga Zakona mogu ostvariti i osobe iz stavka 2. ovoga članka ako su ponovno dobrovoljno pristupile postrojbi ili su se odazvale mobilizaciji po pozivu nadležnog tijela. Prava se ostvaruju samo po osnovi ponovnog razdoblja sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.“

Članak 3.

U članku 20. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Osnovica za utvrđivanje vrijednosnog boda za određivanje mirovine iz članka 16. ovoga Zakona, u slučaju kada ustrojbeno mjesto nije navedeno u stavku 1. ovoga članka određuje se prema plaći koju je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata, odnosno HRVI iz Domovinskog rata primao prema osobnom činu, zvanju, odnosno ustrojbenoj dužnosti u trenutku razvojačenja, odnosno stradavanja, ovisno o tome što je za njega povoljnije.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 4.

U članku 35. iza stavka 16. dodaju se novi stavci 17. i 18. koji glase:

„(17) U slučaju iz stavka 16. ovoga članka pravna osoba je obvezna s osobom, odnosno osobama, iz stavka 1. ovoga članka kojoj, odnosno kojima, je rješenjem iz stavka 16. ovoga članka utvrđena povreda prava prednosti pri zapošljavanju, sklopiti ugovor o radu u roku od 8 dana od otkaza ugovora čijim sklapanjem je povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju.

(18). Ako pravna osoba u roku iz stavka 17. ovoga članka ne sklopi ugovor o radu s osobom, odnosno osobama, iz stavka 1. ovoga članka kojoj, odnosno kojima, je rješenjem iz stavka 16. ovoga članka utvrđena povreda prava prednosti pri zapošljavanju, smatra se da je ugovor o radu sklopljen po sili zakona. “

Dosadašnji stavci 17. 18. postaju stavci 19. i 20.

Članak 5.

U članku 36. stavak 5. briše se.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 5., a iza druge rečenice dodaje se rečenica koji glasi:

„Ako se sporazum ne postigne, a ni jedan član obitelji nije imao zajedničko prebivalište sa smrtno stradalim u vrijeme stradavanja, pravo na stambeno zbrinjavanje ima onaj član obitelji koji je naslijedio prava i obveze iza smrti smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.“

Dosadašnji stavak 7. postaje stavak 6.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 7., a na kraju rečenice dodaje se rečenica koja glasi:“ ili ako u trenutku podnošenja zahtjeva primaju obiteljsku invalidninu.“

Dosadašnji stavci 9. i 10. postaju stavci 8. i 9.

Članak 6.

U članku 37. stavku 1. podstavak 9. mijenja se i glasi:

„ – ako je stambeno zbrinuta s odgovarajućom stambenom površinom, odnosno pripadajućim stanom na teret državnog proračuna Republike Hrvatske, ali po drugom posebnom propisu.“

Članak 7.

U članku 38. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Osobe iz članka 36. ovoga Zakona koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita, to pravo ostvaruju sljedećim redoslijedom:

1. članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
2. članovi obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
3. HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma 100% – I. i II. skupine i članovi uže obitelji umrloga HRVI iz Domovinskog rata s istim oštećenjem organizma,
4. HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 90% do 20% i članovi uže obitelji umrloga HRVI iz Domovinskog rata s istim oštećenjem organizma.“

U stavku 4. podstavku 5. zarez i riječi „odnosno za nadogradnju stana ili kuće“ brišu se.

Članak 8.

U članku 40. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Pravo iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i osobe iz članka 36. ovoga Zakona koje imaju izgrađeni stambeni objekt na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, a koje navedeni stambeni objekt koriste neprekidno 5 godina uz uvjet da ostvaruju pravo na stambeni kredit iz članka 38. ovoga Zakona za poboljšanje uvjeta stanovanja na istom stambenom objektu.“

Članak 9.

U članku 42. stavak 4. briše se.

Članak 10.

U članku 43. iza stavka 1. dodaju se novi stavak 2. i stavak 3. koji glase:

„(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, odgovarajućim stanom smatrat će se i stan, bez obzira na površinu, ako nema veću sobnost od broja priznatih članova kućanstva, koji je dodijeljen:

-zajedno supruzi i djeci (djetetu) smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,

-zajedno samo djeci smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,

-HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem 100% I. skupine.

-na područjima koja su zakonom utvrđena kao područja od posebne državne skrbi, a prebivalište korisnika stana u trenutku dodjele je izvan područja posebne državne skrbi.

(3) Pripadajući stan osoba iz stavka 2. ovoga članka moguće je dodijeliti samo u slučaju da isti nisu imali, ni nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu bilo kakav stambeni objekt, odnosno nisu sudjelovali u obnovi kao članovi obiteljskog domaćinstva nositelja prava na obnovu.“

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4.

Članak 11.

U članku 48. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Otkup i dodjela stanova u vlasništvu Republike Hrvatske, HRVI iz Domovinskog rata od V. do X. skupine regulirat će se Uredbom Vlade iz članka 47. ovoga Zakona.“

Članak 12.

U članku 49. stavku 1. riječi „Agencije za upravljanje državnom imovinom,“ brišu se.

Članak 13.

U članku 50. iza stavka 1. dodaju se stavci 2., 3., 4. i 5. koji glase:

„(2) Veteranski centar je ustanova za pružanje podrške i usluga braniteljsko-stradalničkoj populaciji i drugim osobama.

(3) Osnivač Veteranskih centara je Republika Hrvatska, a u ime osnivača osnivačka prava obavlja ministarstvo nadležno za branitelje.

(4) Ministarstvo nadležno za branitelje rješenjem osniva Veteranske centre.

(5) Minimalne uvjete za početak rada i pružanja usluga Veteranskih centara pravilnikom propisuje ministar branitelja.“

Članak 14.

U članku 57. stavak 1. mijenja se i glasi :

„ (1) Djeca smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i njihova djeca, djeca umrlih HRVI iz Domovinskog rata i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata imaju pravo na besplatne obvezatne udžbenike za potrebe redovitoga ili izvanrednog školovanja u osnovnim i srednjim školama, te na visokim učilištima ili veleučilištima pod uvjetom da to pravo ne mogu ostvariti po drugim propisima i ako ispunjavaju prihodovni cenzus i druge uvjete predviđene pravilnikom iz stavka 4. ovoga članka.“

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Iznos sredstava potrebnih za kupnju udžbenika iz stavka 1. ovoga članka osigurava ministarstvo nadležno za obrazovanje.“

Iza stavka 3. dodaju se stavak 4., stavak 5. i stavak 6. koji glase:

„(4) Postupak za ostvarivanje prava iz stavka 1. ovoga članka provodi se sukladno uvjetima i načinu utvrđenim pravilnikom koji donosi ministar obrazovanja u suradnji s ministrom branitelja.

(5) Nadležni ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba je prvostupanjsko tijelo koje rješava o pravu na besplatne udžbenike.

(6) Drugostupanjsko tijelo za postupanje po rješenjima upravnih tijela i službenih osoba iz stavka 5. ovoga članka je ministarstvo nadležno za obrazovanje.“

Članak 15.

Podnaslov iznad članka 87. „3. Pravo na opskrbninu“ i članak 87. brišu se.

Članak 16.

Članak 88. briše se.

Članak 17.

Članak 89. briše se.

	Članak 18.
Članak 90. briše se.	
	Članak 19.
Članak 91. briše se.	
	Članak 20.
Članak 92. briše se.	
	Članak 21.
Članak 95. briše se.	
	Članak 22.
Članak 96. briše se.	
	Članak 23.
Članak 97. briše se.	
	Članak 24.
Članak 98. briše se.	
	Članak 25. .
Članak 99. briše se.	
	Članak 26.
Članak 100. briše se.	
	Članak 27.

U članku 101. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata, odnosno dragovoljcu iz Domovinskog rata, koji je korisnik zajamčene minimalne naknade i koji zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne može sam ispunjavati osnovne životne zahtjeve pripada doplatak za pripomoć u kući, ako ne koristi doplatak za njegu i pomoć druge osobe po ovom Zakonu ili drugim propisima i ako je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske proveo najmanje 100 dana.“

Članak 28.

U članku 108. stavak 1. točki 1. riječ „osnovnoga“ zamjenjuje se riječju „obveznoga“.

Točka 4. briše se.

Dosadašnje točke 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. i 14. postaju točke 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. i 13.

Točka 15. briše se.

Dosadašnja točka 16. postaje točka 14.

U stavku 2. brojke „5., 6., 7., 8., 9., 11“ zamjenjuju se brojkama „4., 5., 6., 7., 8. i 10“

Članak 29.

U članku 109.b stavku 4. broj „14.“ zamjenjuje se brojem „13.“.

Članak 30.

U članku 110. stavku 1. riječ „opskrbnina“ briše se.

Stavak 3. briše se.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 3. riječ „opskrbninu“ zamjenjuje se riječima „zajamčenu minimalnu naknadu“, a riječ „konačno“ zamjenjuje se riječju „izvršno“.

Članak 31.

U članku 113. riječ „opskrbnina“ briše se.

Članak 32.

Članak 116. mijenja se i glasi:

„Korisniku doplatka za pripomoć u kući koji boravi u inozemstvu prestaje pravo doplatka za pripomoć u kući nakon tri mjeseca neprekidnog boravka u inozemstvu“

Članak 33.

U članku 122. stavku 1. podstavku 9. iza riječi „prema“ dodaju se riječi „ovom Zakonu i drugim“.

U stavku 7. na kraju rečenice briše se točka i dodaje riječ „branitelja.“.

Članak 34.

U članku 129. stavku 1. riječ „opskrbnina“ briše se.

Članak 35.

U članku 138. stavku 1. riječi „opskrbninu“ i riječi „pravo na besplatne udžbenike“ brišu se.

Članak 36.

U članku 145. u stavku 1. iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

„5. Javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima, ako s osobom, odnosno osobama, iz članka 35. stavak 1. ovoga Zakona kojoj, odnosno kojima, je rješenjem iz članka 35. stavak 16. ovoga Zakona utvrđena povreda prava prednosti pri zapošljavanju, ne sklope ugovor o radu u roku od 8 dana od otkaza ugovora čijim sklapanjem je povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju (članak 35. stavak 17. ovoga Zakona).“

Dosadašnja točka 5. postaje točka 6.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Prava na opskrbninu i besplatne udžbenike ostvarena sukladno odredbama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj 174/04., 92/05., 02/07., 107/07., 65/09.,137/09., 146/10., 55/11, 140/12. i 33/13.) prestaju s danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 38.

Nadležni ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba donijet će rješenja o prestanku isplate prava na doplatak za pripomoć u kući u svim upravnim predmetima u kojima je ovo pravo priznato sukladno odredbama Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj 174/04., 92/05., 02/07., 107/07., 65/09.,137/09., 146/10., 55/11, 140/12. i 33/13.).

Članak 39.

Uredbu iz 47. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj 174/04., 92/05., 02/07., 107/07., 65/09.,137/09., 146/10., 55/11, 140/12 i 33/13), Vlada Republike Hrvatske uskladit će s odredbama ovog Zakona u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 40.

Pravilnik iz članka 57. stavak 4. ovoga Zakona ministar obrazovanja donijet će u roku od devedeset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 41.

Postupci na koje se odnose odredbe članka 37. stavka 1. podstavka 9. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, 174/04., 92/05., 02/07., 107/07., 65/09.,137/09., 146/10., 55/11, 140/12 i 33/13), koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a nisu okončani, dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona ako je to za stranku povoljnije.

Članak 42.

Ministarstvo će ukinuti zakonita rješenja o dodjeli stana i zakonita rješenja o dodjeli stambenog kredita za kupnju stana u organiziranoj stambenoj izgradnji ukoliko isti nije otkupljen ili nije zaključen ugovor o stambenom kreditu za dodijeljeni stan, ako :

1. je korisnik prava ili član njegove uže obitelji stekao vlasništvo na odgovarajućem stanu ili kući,
2. je korisnik prava izgubio status HRVI iz Domovinskog rata,
3. korisnik prava ne koristi stan u skladu s odredbama zaključenog ugovora o najmu.

Članak 43.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2014.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

- novim Zakonom o socijalnoj skrbi uvodi se institut pod nazivom zajamčena minimalna naknada koji objedinjuje dosad postojeće socijalne naknade, uključujući i opskrbninu, Obzirom da je zajamčena minimalna naknadu u nadležnosti Ministarstva socijalne politike i mladih **u članku 8. stavku 1. podstavku 3.** točka „3. opskrbnine“ se briše.

Članak 2.

- Izmjenom **članka 10. stavka 4.** želi se **omogućiti ostvarivanje** prava iz ovog Zakona osobama koje su se same ranile radi izbjegavanja vojne obveze i osobama za koje je u odgovarajućem postupku utvrđeno da su samovoljno ili bez dopuštenja nadležnog zapovjednika napustile postrojbu ili se nisu odazvale mobilizaciji, **u slučaju ponovnog** dobrovoljnog pristupanja postrojbi ili u slučaju odazivanja mobilizaciji po pozivu nadležnog tijela nakon što su samovoljno ili bez dopuštenja nadležnog zapovjednika napustile postrojbu.

Članak 3.

- Obzirom da dosadašnjim **člankom 20.** nisu propisna sva ustrojbeno mjesta/dužnosti, u takvim slučajevima osnovica za utvrđivanje vrijednosnog boda se mora odrediti prema osobnom činu hrvatskog branitelja (u ostalim slučajevima određuje se prema činu ili ustrojbenom mjestu, ovisno o tome što je povoljnije za branitelja), a to predstavlja problem za određen broj hrvatskih branitelja kod kojih postoji znatna disproporcija osobnog čina i ustrojbenog mjesta. Iz tog razloga u članku 20. dodaje se stavak 2. prema kojem se osnovica za utvrđivanje vrijednosnog boda za određivanje mirovine, u slučaju **kada ustrojbeno mjesto nije navedeno u stavku 1.** ovoga članka određuje **prema plaći koju je hrvatski branitelj primao obnašajući ustrojbeno dužnost u trenutku razvojačenja, odnosno stradavanja.**

Članak 4.

- **Člankom 35.** stavkom 16. predviđeno je da u slučaju ako nadležna inspekcija utvrdi da je sklapanjem ugovora o radu povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju osobe iz stavka 1. članka 35., rješenjem će utvrditi povredu prava prednosti, koje izvršno rješenje predstavlja opravdan razlog za otkaz ugovora o radu čijim sklapanjem je to pravo povrijeđeno.. U članku 35. **dodan je stavak 17.** kojim se određuje rok od 8 dana od otkaza ugovora čijim sklapanjem je povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju u kojem pravna osoba mora sklopiti ugovor o radu s osobom čije pravo je povrijeđeno. U slučaju da pravna osoba ne sklopi ugovor o radu u roku od 8 dana sa osobom kojoj je povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju, uvodi se institut sklapanja ugovora po radu po sili zakona.

Članak 5.

- obzirom da se u dosadašnjoj praksi pokazalo da HRVI iz Domovinskog rata 100% I. skupine mogu ostvariti pravo na stambeno zbrinjavanje u redovnom postupku pa

nema potrebe za zbrinjavanje po posebnom Programu Vlade Republike Hrvatske, u članku **36. stavak 5.** se briše

- U članku **36.** dosadašnji **stavak 6.** postaje **stavak 5.** i mijenja se s ciljem popunjavanja pravne praznine koja je dosad postojala u slučaju da članovi obitelji istoga nasljednoga reda ne postignu sporazum glede ostvarivanja prava na stambeno zbrinjavanje, a ni jedan član obitelji nije imao zajedničko prebivalište sa smrtno stradalim u vrijeme stradavanja. Odsada se u takvim situacijama određuje da pravo na stambeno zbrinjavanje ima onaj član obitelji koji je naslijedio prava i obveze iza smrti smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- U članku **36.** u dosadašnjem **stavak 8.** koji postaje **stavak 7.** dodaje se da djeca smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje ako, uz dosad navedeno, u trenutku podnošenja zahtjeva primaju obiteljsku invalidninu. Ova izmjena sukladna je odredbi članka 75. Zakona prema kojoj je obiteljska invalidnina osnovno pravo na osnovi smrti člana obitelji i na temelju tog prava ostvaruju se sva ostala prava, pa tako i pravo na stambeno zbrinjavanje.

Članak 6.

- Izmjenom u članku **37. stavku 1. podstavak 9.** želi se naglasiti da zapreku za ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje po ovom Zakonu predstavlja stambeno zbrinjavanje ostvareno po drugom posebnom propisu, ali samo ako je stranka stambeno zbrinuta sa odgovarajućom stambenom površinom koja je jednaka ili veća iznosima površine, odnosno sobnosti iz članka 43. Zakona.

Članak 7.

- Izmjenom u članku **38. stavku 1.** određuje se redoslijed osoba koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje s ciljem da redoslijed bude što jasniji i pravedniji.

Članak 8.

- U **članku 40.** dodaje se stavak 5. kako bi se omogućilo osobama koje imaju izgrađeni stambeni objekt na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, da im jedinice lokalne uprave ustupe to zemljište bez naknade, ali uz uvjet da te osobe navedeni stambeni objekt koriste neprekidno 5 godina, i naravno uz uvjet da ostvaruju pravo na stambeni kredit za poboljšanje uvjeta stanovanja na istom stambenom objektu.

Članak 9.

- Obzirom da je cijena stana određena Uredbom Vlade Republike Hrvatske, u **članku 42. stavak 4.** briše se kao suvišan.

Članak 10.

- Primjena dosadašnje odredbe **članka 43.** po kojem se ostvarivanje prava na stambeno vezuje uz odgovarajuću stambenu površinu ovisno o broju članova obitelji nije u određenim situacijama rezultirala prikladnim rješenjem. Stoga će se odsada

odgovarajućim stanom smatrati i stan, bez obzira na površinu, ako nema veću sobnost od broja priznatih članova kućanstva, koji je dodijeljen:

- zajedno supruzi i djeci (djetetu) smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
- zajedno samo djeci smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
- HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem 100% I. skupine.
- na područjima koja su zakonom utvrđena kao područja od posebne državne skrbi, a prebivalište korisnika stana u trenutku dodjele je izvan područja posebne državne skrbi.

Navedenim osoba moguće je priznati pravo na pripadajući stan samo u slučaju da isti nisu imali, ni nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu bilo kakav stambeni objekt, odnosno nisu sudjelovali u obnovi kao članovi obiteljskog domaćinstva nositelja prava na obnovu.

Članak 11.

- **Članak 48. stavak 2.** izmijenjen je kako bi uskladio s odredbom članka 47. Zakona u kojem je određeno da se dodjela i korištenje stanova u vlasništvu Republike Hrvatske regulira Uredbom Vlade.

Članak 12.

- U članku **49. stavku 1.** brišu se riječi „Agencija za upravljanje državnom imovinom“, obzirom da navedena agencija više ne postoji.

Članak 13.

- U članku 50 . dodaju se stavci 2., 3., 4., 5. i 6. kojim se uređuje osnivanje Veteranskih centara i donošenje odgovarajućeg pravilnika s ciljem pružanja sveobuhvatne skrbi stanovanja, ishrane, zdravstvene i psihosocijalne skrbi, savjetodavne pomoći i pomoći pri obrazovanju i zapošljavanju namijenjene osobama iz braniteljsko-stradalničke populacije.

Članak 14.

- Do izmjena u **članku 57.** dolazi iz razloga što pravo na besplatne udžbenike iz nadležnosti Ministarstva branitelja, u sklopu prava pod nazivom „obrazovne naknade“, prelazi u nadležnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Postupak za ostvarivanje navedenog prava provodi se u uredima državne uprave u županijama, odnosno nadležnom tijelu Grada Zagreba. Drugostupanjsko tijelo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Članak 15.-26.

- Obzirom da opskrbnina ulazi u sastav zajamčene minimalne naknade u nadležnosti Ministarstva socijalne politike i mladih **članci 87., 88., 89., 90., 91., 92., 95., 96., 97., 98., 99. i 100.** brišu se.

Članak 27.

- obzirom da opskrbnina ulazi u sastav zajamčene minimalne naknade, odsada se doplatak za pripomoć u kući veže uz zajamčenu minimalnu naknadu te prema izmjeni u članku **101. stavku 1.** pravo na doplatak za pripomoć u kući ima korisnik zajamčene minimalne naknade koji zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne može sam ispunjavati osnovne životne zahtjeve pripada doplatak za pripomoć u kući, ako ne koristi doplatak za njegu i pomoć druge osobe po ovom Zakonu ili drugim propisima uz uvjet da je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske proveo najmanje 100 dana.

Članak 28.

- Obzirom da dodjela besplatnih udžbenika prelazi u nadležnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, pravilnik o dodjeli besplatnih udžbenika odsada donosi ministar nadležna za obrazovanje uz mišljenje ministra branitelja, pa u **članku 108. stavka 1. točka 4.** briše se
- opskrbinu prelazi u sustav socijalnih naknada objedinjenih pod nazivom zajamčena minimalna naknada koja će se ostvarivati prema propisima kojima se regulira ostvarivanje prava iz socijalne skrbi, pa se u članku **108. stavku 1. točka 15.** briše

Članak 29.

- Obzirom da pravilnik o dodjeli besplatnih udžbenika i o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na opskrbninu više ne donosi ministar branitelja, došlo je do promjene numeracije u članku 108. pa se sada u **članku 109.b stavku 4.** ne poziva na članak 108. stavak 1. točku 14, već na članak 108. stavak 1. točku 13. (Pravilnik o registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata).

Članak 30.

- Obzirom da opskrbnina prelazi u sastav zajamčene novčane naknade koja nije u nadležnosti Ministarstva branitelja, ovim Zakonom (**članak 110.**) se ne regulira početak, trajanje i prestanak navedenog prava.

Članak 31.

- Obzirom da opskrbnina prelazi u sastav zajamčene novčane naknade koja nije u nadležnosti Ministarstva branitelja, ovim Zakonom (**članak 113.**) se ne regulira njen način isplate.

Članak 32.

- Iz razloga navedenih u obrazloženju uz članak 1. dolazi do izmjene **članka 116.** kojim se predviđa se da korisniku doplatka za pripomoć u kući koji boravi u inozemstvu prestaje pravo doplatka za pripomoć u kući nakon tri mjeseca neprekidnog boravka u inozemstvu.

Članak 33.

- Radi jasnije i preciznije formulacije u **članku 122.** stavku 1. podstavku 9. iza riječi „prema“ dodaju se riječi „ovom Zakonu i drugim“, a u stavku 7. na kraju rečenice briše se točka i dodaje riječ „branitelja.“.

Članak 34.

- U **članku 129. stavku 1.** riječ „opskrbnina“ se briše, obzirom da se ovo pravo ukida .

Članak 35.

- U **članku 138. stavku 1.** riječi opskrbnina i pravo na besplatne udžbenike se brišu, obzirom da više nisu u nadležnosti Ministarstva branitelja.

Članak 36.

- U prekršajne odredbe u **članku 145. stavku 1.** dodaju se točke 5.i 6. kojima se određuje novčana kazna u iznosu od 10.000,00 do 300.000,00 kn kojom će se kazniti pravna osoba u slučaju da u propisanom roku ne raskine ugovor kojim je povrijeđeno pravo prednosti zapošljavanja i ne sklopi ugovor o radu s osobom iz članka 35. čije pravo je povrijeđeno.

Članak 37.

Ovim člankom je predviđeno da prava na opskrbninu i besplatne udžbenike ostvarena sukladno odredbama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj 174/04., 92/05., 02/07., 107/07., 65/09.,137/09., 146/10., 55/11, 140/12. i 33/13.) prestaju s danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 38.

- ovim člankom predviđeno je da nadležni uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba donese rješenja o prestanku isplate prava na pripomoć u kući u svim upravnim predmetima u kojima je pravo na pripomoć u kući priznato sukladno odredbama Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj 174/04., 92/05., 02/07., 107/07., 65/09.,137/09., 146/10., 55/11, 140/12. i 33/13.). Ovaj prestanak isplate je privremen i isplata bi se nastavila od 01.01. 2014. godine svim korisnicima pripomoći u kući koji ostvare pravo na zajamčenu minimalnu naknadu.

Članak 39.

- ovim člankom predviđen je rok od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona u kojem će Vlada RH Uredbu kojom se utvrđuje visina i postupak ostvarivanja prava na dodjelu stambenog kredita uskladiti s odredbama ovog Zakona.

Članak 40.

- Predviđen je rok od devedeset dana za donošenje pravilnika o pravu na besplatne udžbenike.

Članak 41.

- kako bi se riješilo pitanje okončanja postupaka za ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje koji započeti, a nisu okončani do stupanja na snagu ovoga Zakona, ovom prijelaznom odredbom predviđeno je da se ti postupci okončaju po odredbama ovog zakona ako je to za stranku povoljnije.

Članak 42.

- ovim člankom predviđa se ukidanje rješenja o dodijeli stambenog kredita i pravu na javni najam stanova u vlasništvu Republike Hrvatske ako je korisnik prava: stekao vlasništvo odgovarajućeg stana ili kuće, izgubio status HRVI iz Domovinskog rata ili ne koristi stan u skladu s odredbama zaključenog ugovora o najmu.

Članak 43.

- Predviđeno je da ovaj Zakon stupi na snagu 1. siječnja 2014.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE
MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 8.

Prava iz ovoga Zakona koja se ostvaruju na osnovi oštećenja organizma, smrtnog stradavanja člana obitelji te materijalnih i drugih potreba korisnika jesu:

– *prava na osnovi oštećenja organizma:*

1. osobna invalidnina,
2. doplatak za njegu i pomoć druge osobe,
3. ortopedski doplatak,
4. medicinska, odnosno fizikalna rehabilitacija,
5. naknada troškova prijevoza,
6. jednokratna novčana pomoć.

– *prava na osnovi gubitka, zatočenja ili nestanka člana obitelji:*

1. obiteljska invalidnina,
2. povećana obiteljska invalidnina,
3. uvećana obiteljska invalidnina,
4. prava članova obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
5. prava članova obitelji iza smrti HRVI iz Domovinskog rata.

– *prava na osnovi materijalnih i drugih potreba korisnika:*

1. posebni doplatak,
2. usluge osobe za pružanje njege i pomoći,
- 3. opskrbnina,**
4. doplatak za pripomoć u kući,
5. prednost pri smještaju u umirovljeničke domove,

6. obilježavanje mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata,

7. osiguravanje troškova pogreba uz odavanje vojne počasti.

Članak 10.

(1) Ne mogu ostvariti prava iz ovoga Zakona osobe koje su oštećenja organizma zadobile kao pripadnici, pomagači ili suradnici neprijateljskih vojnih i paravojskih postrojbi kao i osobe koje su osuđene pravomoćnom sudskom presudom zbog sudjelovanja u neprijateljskim vojnim i paravojskim postrojbama ili zbog ugrožavanja ustavnog poretka i sigurnosti Republike Hrvatske, kao ni članovi njihovih obitelji.

(2) Prava utvrđena ovim Zakonom ne mogu ostvariti ni osobe koje su se u Domovinskom ratu same ranile radi izbjegavanja vojne obveze, niti osobe za koje je u odgovarajućem postupku utvrđeno da su samovoljno ili bez dopuštenja nadležnog zapovjednika napustile postrojbu u bilo kojem razdoblju ili se nisu odazvale mobilizaciji.

(3) Zapreke iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnose se i na priznavanje statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

(4) Osobe imaju pravo na status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za razdoblje sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske koje nije obuhvaćeno zaprekama iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 20.

(1) Utvrđivanje vrijednosnog boda za određivanje invalidske mirovine iz članka 16. ovoga Zakona određuje se prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju HRVI iz Domovinskog rata za godinu koja prethodi godini ostvarivanja prava na mirovinu sljedeće osnovice:

Odredbom članka 5. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., u članku 20. riječi: »hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata« zamijenjene su riječima: »HRVI iz Domovinskog rata«.

Činovi i ustrojbeno mjesto	Osnovica
Vojnik	64.037
Pozornik	68.047
Razvodnik (zastavnik hrm)	72.847
Skupnik	64.740
Zapovjednik desetine	76.884
Zapovjednik voda	81.648
Zapovjednik satnije	97.980

Zamjenik zapovjednika bojne	107.508
Zapovjednik bojne	118.392
Zamjenik zapovjednika brigade	129.276
Zapovjednik brigade	129.276
Desetnik	74.066
Vodnik	79.386
Stožerni vodnik	79.930
Narednik	79.930
Nadnarednik	80.386
Stožerni narednik	83.004
Časnički namjesnik	92.585
Zastavnik	78.783
Poručnik (poručnik korvete)	81.648
Natporučnik (poručnik fregate)	88.452
Satnik (poručnik bojnog broda)	97.980
Bojnik (kapetan korvete)	107.508
Pukovnik (kapetan fregate)	118.392
Brigadir (kapetan bojnog broda)	129.276
Stožerni brigadir (komodor)	140.160
Brigadni general (komodor)	140.160
Zapovjednik zbornog mjesta	118.392
Zapovjednik zbornog područja	151.056
General-bojnik (kontraadmiral)	151.056
General-pukovnik (viceadmiral)	155.136
General zbora (admiral)	159.216
Zapovjednik obrane grada	118.392
Stožerni general (stožerni admiral)	163.296.

(2) Osnovice iz stavka 1. ovoga članka usklađuju se početkom svake kalendarske godine s promjenom prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini.

(3) Ministar unutarnjih poslova propisat će, u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, odnos policijskih zvanja prema činovima i ustrojbenim mjestima iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 35.

(1) Tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti, tijela državne vlasti i druga državna tijela, upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: tijela javne uprave), obvezna su prilikom zapošljavanja na neodređeno vrijeme službenika i namještenika temeljem javnog natječaja i prilikom zapošljavanja na određeno vrijeme temeljem oglasa, dati prednost pod jednakim uvjetima nezaposlenom i to sljedećim redoslijedom:

– djetetu smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja i djetetu smrtno stradaloga, zatočenoga i nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi,

– HRVI iz Domovinskog rata,

– članu obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,

– dragovoljcu iz Domovinskog rata,

– hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata.

(2) Prednost pri zapošljavanju iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na slučajeve zapošljavanja na poslovima radnih mjesta koja su zakonom ili drugim pravnim propisom utvrđena kao rukovodeća radna mjesta u tijelima javne uprave.

(3) Javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima (u daljnjem tekstu: pravne osobe), koje su prilikom zapošljavanja obvezne raspisati javni natječaj ili oglas temeljem zakona, drugog propisa ili kolektivnog ugovora, obvezne su prilikom tog zapošljavanja dati prednost osobi iz stavka 1. ovoga članka, po utvrđenom redoslijedu iz stavka 1. ovoga članka, ukoliko ispunjava uvjete propisane ovim člankom Zakona, te uvjete iz javnog natječaja odnosno oglasa.

(4) Prednost pri zapošljavanju iz stavka 3. ovoga članka ne odnosi se na slučajeve zapošljavanja na poslovima radnih mjesta koja su zakonom ili drugim pravnim propisom utvrđena kao rukovodeća radna mjesta.

(5) Da bi ostvarila pravo prednosti pri zapošljavanju, osoba iz stavka 1. ovoga članka koja ispunjava uvjete za ostvarivanje toga prava, dužna je uz prijavu, odnosno ponudu na javni natječaj ili oglas priložiti sve dokaze o ispunjavanju traženih uvjeta, kao i potvrdu o priznatom statusu, odnosno potvrdu iz članka 2. ovoga Zakona o priznatom statusu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili dragovoljca iz Domovinskog rata, dokaz da je nezaposlena, odnosno dokaz o oduzetoj roditeljskoj skrbi kada se na javni natječaj, odnosno oglas prijavljuje dijete

smrtno stradaloga, zatočenoga i nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi.

(6) Provedbu odredbe stavka 1. ovoga članka nadzire upravna inspekcija, a provedbu odredbe stavka 3. ovoga članka nadzire inspekcija rada.

(7) Osoba iz stavka 1. ovoga članka koja ne bude primljena u tijela javne uprave, ukoliko smatra da joj je povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju može podnijeti žalbu na rješenje o prijmu u službu izabranog kandidata.

(8) Osoba koja smatra da joj je povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju, može u roku od petnaest dana od dana podnošenja žalbe iz stavka 7. ovoga članka, podnijeti zahtjev upravnoj inspekciji za provedbu inspekcijskog nadzora.

(9) Upravna inspekcija obvezna je u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva za nadzor obavijestiti donositelja rješenja o prijmu u službu o pokretanju postupka inspekcijskog nadzora radi ostvarenja prava prednosti pri zapošljavanju.

(10) Rješenje o rasporedu donijeto prije okončanja postupka inspekcijskog nadzora upravna inspekcija oglasit će ništavim.

(11) Upravna inspekcija po provedbi inspekcijskog nadzora ovlaštena je u slučaju postojanja povrede prava prednosti pri zapošljavanju iz stavka 1. ovoga članka rješenjem poništiti rješenje o prijmu u službu. Protiv toga rješenja može se voditi upravni spor.

(12) Ukoliko upravna inspekcija utvrdi da u postupku prijma nije izvršena povreda prava, izvijestit će podnositelja zahtjeva za nadzor i čelnika tijela o rezultatima provedenoga inspekcijskog nadzora.

(13) Pravna osoba obvezna je u roku od 15 dana nakon sklapanja ugovora o radu s izabranim kandidatom o istome obavijestiti osobu iz stavka 1. ovoga članka koja je po raspisanom javnom natječaju ili oglasu podnijela prijavu, odnosno ponudu za to radno mjesto.

(14) Osoba iz stavka 13. ovoga članka kojoj nije dana prednost pri zapošljavanju, može podnijeti zahtjev nadležnoj inspekciji za provedbu nadzora u roku od 15 dana od dana dostave obavijesti iz stavka 13. ovoga članka.

(15) U slučaju zasnivanja radnog odnosa sklapanjem ugovora o radu, nadležna inspekcija obvezna je razmotriti zahtjev podnositelja u roku predviđenim zakonom kojim je reguliran upravni postupak.

(16) Ako nadležna inspekcija utvrdi da je sklapanjem ugovora o radu povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju osobe iz stavka 1. ovoga članka, rješenjem će utvrditi povredu prava prednosti, koje izvršno rješenje predstavlja opravdan razlog za otkaz ugovora o radu čijim sklapanjem je to pravo povrijeđeno.

(17) Prednost pri zapošljavanju ne mogu ostvariti osobe iz stavka 1. ovoga članka kojima je radni odnos kod posljednjeg poslodavca prestao krivnjom radnika ili im je služba neposredno prije prijave na javni natječaj ili oglas prestala temeljem izvršnog rješenja o:

- izrečenoj kazni prestanka službe
- otkazu službe ako nisu zadovoljili na probnom radu
- pisanom otkazu kojega podnese službenik
- sporazumu o prestanku službe i
- izvanrednom otkazu službe.

(18) Pod pojmom prestanka radnog odnosa kod posljednjeg poslodavca krivnjom radnika smatra se otkaz ugovora o radu temeljem pravomoćnog rješenja ili odluke o skrivljenom ponašanju radnika i sporazumni raskid ugovora o radu.

Članak 36.

(1) Pravo na stambeno zbrinjavanje, prednost pri stambenom zbrinjavanju te mogućnost kupnje stanova uz obročnu otplatu pod pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate, imaju osobe utvrđene ovim Zakonom ako nemaju riješeno stambeno pitanje ili je riješeno na neodgovarajući način, odnosno ako 10 godina neprekidno prebivaju u obiteljskoj kući ili stanu u državnom vlasništvu ili vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

(2) Pravo na stambeno zbrinjavanje ostvaruje se dodjelom stambenog kredita za kupnju stana ili kuće, odnosno izgradnju kuće ili stana, za razliku u površini, za nadogradnju, nastavak izgradnje i dovršenje obiteljske kuće, za poboljšanje uvjeta stanovanja, dodjelom financijske potpore prilikom kupnje ili izgradnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu, dodjelom subvencije na kamate za kredite u komercijalnim bankama do visine tržišne kamate za kupnju ili izgradnju prve nekretnine te mogućnošću kupnje stanova uz obročnu otplatu po pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate i pravom na javni najam stanova u vlasništvu Republike Hrvatske na rok od 10 godina uz mogućnost produljenja nakon isteka, odnosno uz mogućnost kupnje ukoliko najmoprimac ispunjava zakonske pretpostavke za ostvarenje prava na stambeno zbrinjavanje sukladno Zakonu.

(3) Dragovoljci iz Domovinskog rata, pripadnici borbenog sektora, koji nemaju ostvaren status HRVI, a koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali najmanje dvije godine, ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom financijske potpore prilikom kupnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu, u novčanom iznosu koji je propisima predviđen za HRVI iz Domovinskog rata sa 20% oštećenja organizma, a dragovoljci iz Domovinskog rata, pripadnici borbenog sektora, koji nemaju ostvaren status HRVI, a koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali najmanje tri godine i više, ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom financijske potpore prilikom kupnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu, u novčanom iznosu koji je propisima predviđen za HRVI iz Domovinskog rata sa 30% oštećenja organizma.

(4) Pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita, odnosno mogućnost kupnje stana uz obročnu otplatu po pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate dodjelom financijske potpore prilikom kupnje ili izgradnje prve nekretnine, subvencijom na kamate za kredite u komercijalnim bankama do visine tržišne kamate za kupnju ili izgradnju prve nekretnine, te ostvarenjem prava na javni najam stanova u vlasništvu Republike Hrvatske imaju:

1. članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
2. članovi obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
3. HRVI iz Domovinskog rata od I. do X. skupine.

(5) HRVI iz Domovinskog rata 100% I. skupine koji se kreću isključivo u invalidskim kolicima stambeno se zbrinjavaju po posebnom Programu Vlade Republike Hrvatske izgradnjom kuće s posebnom prilagodbom.

(6) Prednost pri ostvarivanju prava na stambeno zbrinjavanje između članova obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata utvrđuje se prema propisima o nasljeđivanju, na način da članovi obitelji istoga nasljednog reda ostvaruju pravo prema međusobnom sporazumu, s time da to pravo može ostvariti samo jedan član obitelji. Ako se sporazum ne postigne pravo na stambeno zbrinjavanje ima član obitelji koji je imao zajedničko prebivalište sa smrtno stradalim u vrijeme stradavanja.

(7) Iznimno od odredbe stavka 5. ovoga članka ako je u pitanju roditelj smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji nije stambeno zbrinut može mu se dati stan u najam s pravom na zaštićenu najamninu do njegove smrti, ali bez prava otkupa.

(8) Djeca smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje prema ovom Zakonu ako su u trenutku podnošenja zahtjeva bili mlađi od 15 godina, odnosno ne stariji od 26 godina i ako su na redovitom školovanju.

(9) Pravo na stambeno zbrinjavanje imaju i članovi uže obitelji u slučaju smrti HRVI iz Domovinskog rata, ako su imali zajedničko prebivalište s umrlim u trenutku njegove smrti, s time da to pravo ostvaruju zajedno.

(10) Pravo na stambeno zbrinjavanje korisnici prava ostvaruju na temelju pravomoćnog rješenja o trajno utvrđenom statusu.

Članak 37.

Pravo na stambeno zbrinjavanje ostvaruje se ako osoba iz članka 36. ovoga Zakona i članovi njenog obiteljskog kućanstva nemaju sljedeće zapreke za ostvarivanje istog:

- ako ima u vlasništvu odgovarajući stan ili kuću,
- ako takav stan ili kuću koristi u svojstvu zaštićenog najmoprimca na neodređeno vrijeme,
- ako je imala stan ili kuću u vlasništvu koju je prodala, darovala, zamijenila ili na drugi način otuđila nakon početka Domovinskog rata,
- ako je na temelju Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo to isto pravo ustupila drugom stanaru i na navedeni način tom drugom stanaru omogućila kupnju stana po povoljnijim uvjetima,

- ako je drugom ustupila ili diobenim ugovorom zamijenila svoj nasljedni dio kuće ili stana za drugo stvarno pravo prema propisima o nasljeđivanju,
- ako je stambeno zbrinuta putem Zakona o obnovi na način da je obnovljena kuća ili stan bila IV., V. ili VI. kategorija oštećenja, a na istoj su navedene I. – V. faza obnove,
- ako je stambeno zbrinuta dodjelom stana, odnosno stambenog kredita prema ranije važećem Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- ako je stambeno zbrinuta putem Zakona o područjima posebne državne skrbi darovanjem kuće ili stana u državnom vlasništvu, darovanjem građevinskog materijala za popravak, obnovu i nadogradnju odnosno, izgradnju obiteljske kuće ili stana

– ako je stambeno zbrinuta po drugom posebnom propisu na teret državnog proračuna Republike Hrvatske.

(2) Zapreke propisane stavkom 1. ovog članka ne primjenjuju se kada se stambeno zbrinjavaju djeca smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja i djeca smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi.

Članak 38.

(1) Osobe iz članka 36. ovoga Zakona koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita to pravo ostvaruju sljedećim redoslijedom:

1. djeca smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, te ostali članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. i II. skupine,

2. HRVI iz Domovinskog rata prema stupnju oštećenja organizma (od 90% do 20%),

3. Brisana točka 3.

(2) Stambeno zbrinjavanje osigurat će se prema raspoloživim sredstvima, a pod istim se podrazumijevaju financijska sredstva, odnosno kuće i stanovi u državnom vlasništvu koja kao i koje za stambeno zbrinjavanje stradalnika Domovinskog rata osigurava Republika Hrvatska, te jedinice lokalne samouprave koje osiguravaju sredstva za odgovarajuće građevinsko zemljište, uređenje komunalne infrastrukture i priključke na infrastrukture, odnosno podmirenje troškova koji se odnose na infrastrukturu i priključke kao i troškove komunalnog doprinosa.

(3) Financijska sredstva ostvarena s osnove utvrđenog prava na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita izuzeta su od ovrhe.

(4) Osobe koje ostvare pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita, stambeni kredit mogu koristiti:

- za kupnju stana izgrađenog u organiziranoj izgradnji ili

- za kupnju stana u vlastitoj organizaciji ili
- za izgradnju kuće ili
- za kupnju korištenog stana ili kuće u vlasništvu Republike Hrvatske ili
- **za razliku u površini, odnosno za nadogradnju stana ili kuće ili**
- za nastavak izgradnje i dovršenje kuće ili
- za poboljšanje uvjeta stanovanja.

(5) Stan, odnosno kuća stečena na način propisan u stavku 2. ovoga članka u osobnom je vlasništvu nositelja prava osim u slučaju ako su pravo stekli članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i u tom slučaju su stečene nekretnine suvlasništvo članova obitelji i ne mogu se otuđiti dok su članovi obitelji malodobni.

Članak 40.

(1) Jedinice lokalne samouprave dužne su, u slučaju kad osoba iz članka 36. ovoga Zakona koristi stambeni kredit za izgradnju obiteljske kuće u mjestu prebivališta sukladno članku 39. stavku 2. ovoga Zakona, ustupiti bez naknade građevinsko zemljište i komunalno opremanje.

(2) Pravo na komunalno opremanje stambenog objekta imaju i osobe iz članka 36. ovoga Zakona ako ostvaruju pravo na dodjelu stambenog kredita za poboljšanje uvjeta stanovanja na istome stambenom objektu, kao i osobe koje nisu podnijele zahtjev za stambeno zbrinjavanje, ako se u posebnom postupku utvrdi da bi imale to pravo, o čemu Ministarstvo nadležno za branitelje izdaje odgovarajuću potvrdu.

(3) U komunalno opremanje građevinskog zemljišta iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju se:

- uređenje pristupne ceste, javne rasvjete i okoliša potrebnih za korištenje građevine izgrađene na ustupljenom zemljištu,
- priključci i mreža za osiguranje priključka i elektro priključak, priključak na vodovod i odvodnju, instalacije DTK (distributivne telefonske kanalizacije) te ako na tom području postoji medij za grijanje – plin i/ili toplovod.

(4) Jedinice lokalne samouprave dužne su u slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka snositi i troškove komunalnog doprinosa, odnosno povrat istih za odgovarajuću BRP (bruto razvijenu površinu).

Članak 42.

(1) Osobe koje ostvaruju pravo na dodjelu stambenog kredita prema ovom Zakonu, dodijeljeni kredit otplaćuju umanjen za iznos postotka oštećenja organizma, s tim da su članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata s 90% i 80% oštećenja organizma izjednačeni s HRVI iz Domovinskog rata sa 100% oštećenja organizma.

(2) Kada se stambeni kredit koristi prema odredbama ovoga Zakona, HRVI iz Domovinskog rata plaćat će kamatu po sljedećim kamatnim stopama:

- za HRVI iz Domovinskog rata od 50% i više od 50% oštećenja organizma po stopi od 2%,
- za HRVI iz Domovinskog rata od 40% oštećenja organizma po stopi od 3%,
- za HRVI iz Domovinskog rata od 30% i 20% po stopi od 4%.

(3) Razliku od beneficiranih kamatnih stopa iz stavka 2. ovoga članka do tržišne vrijednosti subvencionirat će Republika Hrvatska.

(4) Kada se koristi stambeni kredit za kupnju stana na obročnu otplatu, u vrijednosti cijene stana ne uračunavaju se troškovi građevinskog zemljišta, komunalnog opremanja i komunalnog doprinosa sukladno članku 40. ovoga Zakona.

Članak 43.

(1) Stambeni kredit i druga prava vezana za stambeno zbrinjavanje ostvaruju se za odgovarajuću stambenu površinu i određuju se prema broju članova obitelji i to:

- a) samac – 35 m²
- b) dvočlana obitelj – 45 m²
- c) tročlana obitelj – 60 m²
- d) četveročlana obitelj – 70 m²
- e) peteročlana obitelj – 80 m²

– za svakoga sljedećeg člana obitelji dodatnih 10 m² odstupanje od odgovarajuće stambene površine dozvoljeno je samo kod kupnje stana putem stambenog kredita ili dodjele stana izgrađenog u organiziranoj izgradnji, za veličinu +/- 10m².

(2) Razliku iznad odgovarajuće stambene površine iz stavka 1. ovoga članka, uključujući dopušteno odstupanje, osoba koja ostvaruje pravo na stambeno zbrinjavanje dužna je platiti po tržišnoj cijeni.

Članak 48.

(1) Članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje osim na način propisan člankom 36. stavkom 2. ovoga Zakona i dodjelom te otkupom stana.

(2) Članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata koji koriste stanove u vlasništvu Republike Hrvatske ostvaruju pravo na dodjelu i otkup tih stanova ako su isti izgrađeni u građevinama starijim od 15 godina, i ako nemaju zapreka za ostvarenje prava koje propisuje članak 37. ovoga Zakona.

Članak 49.

(1) Vlada Republike Hrvatske odlukom će prenijeti pravo upravljanja stanovima i kućama u vlasništvu Republike Hrvatske, a na upravljanje: Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obrane, Ministarstva pravosuđa, Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama, Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, Agencije za upravljanje državnom imovinom, Hrvatskih šuma d.o.o. Zagreb, Hrvatskih voda, pravne osobe za upravljanje vodama Zagreb, Hrvatske elektroprivrede d.d. Zagreb i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, a na koje stanove se ne odnose odredbe Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo i odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane („Narodne Novine“, br. 116/11.), i koriste ih osobe iz članka 36. ovoga Zakona, na Ministarstvo.

(2) Od primjene stavka 1. ovog članka izuzeti su stanovi i kuće koje se nalaze na područjima posebne državne skrbi.

Članak 50.

Ministarstvo nadležno za branitelje obavlja sve stručne i druge poslove koji se odnose na stambeno zbrinjavanje.

Članak 57.

(1) Djeca smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i njihova djeca, djeca umrlih HRVI iz Domovinskog rata i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata imaju pravo na besplatne obvezatne udžbenike za potrebe redovitoga ili izvanrednog školovanja u osnovnim i srednjim školama, te na visokim učilištima ili veleučilištima pod uvjetom da to pravo ne mogu ostvariti po drugim propisima i ako im redoviti prihodi mjesečno po članu kućanstva ne prelaze dvostruki iznos cenzusa redovitih novčanih prihoda iz članka 88. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona.

(2) Pravo na besplatne obvezatne udžbenike iz stavka 1. ovoga članka imaju i djeca smrtno stradali, zatočeni ili nestali hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja neovisno o okolnostima nastupa smrti drugog roditelja, bez obzira na ostvarene redovne mjesečne prihode po članu kućanstva u prethodnoj kalendarskoj godini.

(3) Iznos sredstava potrebnih za kupnju udžbenika iz stavka 1. ovoga članka osigurava Ministarstvo nadležno za branitelje, a ministar pravilnikom utvrđuje način i postupak dodjele.

3. PRAVO NA OPSKRBNINU

Članak 87.

(1) Pravo na opskrbninu imaju korisnici obiteljske invalidnine, korisnici osobne invalidnine i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj kada su nesposobni za privređivanje ako ispunjavaju uvjete propisane odredbama članka 88. – 90. ovoga Zakona i ako su sudjelovali u obrani suvereniteta Republike Hrvatske najmanje 100 dana.

(2) Pravo na puni mjesečni iznos opskrbnine udovica umrlog HRVI iz Domovinskog rata može ostvariti ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. da nema priznato pravo na invalidsku, starosnu, prijevremenu ili drugu vrstu mirovine
2. da pravo na obiteljsku mirovinu temeljem Zakona o mirovinskom osiguranju nije priznato djeci umrlog HRVI iz Domovinskog rata
3. da je u trenutku smrti HRVI iz Domovinskog rata imala navršениh 45 godina života
4. da je nezaposlena, da nije korisnica novčane naknade zbog nezaposlenosti i da nema druge redovite prihode iz članka 97. ovoga Zakona godišnje veće od 30% od utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj.

(3) Pravo iz stavka 2. ovoga članka udovica može koristiti najduže do navršene 50. godine života.

(4) Udovac umrle HRVI iz Domovinskog rata može ostvariti pravo na puni mjesečni iznos opskrbnine ako ispunjava uvjete iz stavka 2. točke 1. do 4. ovoga članka.

(5) Na postupak početka i prestanka prava iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovoga Zakona kojima je propisano priznavanje prava na opskrbninu.

Članak 88.

(1) Osobe iz članka 87. stavka 1. ovoga Zakona pravo na opskrbninu mogu ostvariti pod uvjetom:

1. da nisu zaposlene,
2. da samostalno ne obavljaju privrednu ili profesionalnu djelatnost,
3. da nisu korisnici mirovine ili mirovine sa zaštitnim dodatkom veće od osnovice za određivanje opskrbnine,
4. da nisu korisnici novčanog primanja u svezi s profesionalnom rehabilitacijom, odnosno zbog nezaposlenosti,
5. da oni i članovi njihovog kućanstva nisu upisani u registar poljoprivrednih gospodarstava,
6. da nisu obveznici uplate doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju poljoprivredne djelatnosti,
7. da oni i članovi njihovog kućanstva nisu vlasnici ili korisnici motornog vozila ili motornih plovila dužine preko 6 metara i da nisu vlasnici ili suvlasnici, korisnici ili sukorisnici nekretnina koje im ne služe za podmirenje osnovnih životnih potreba,
8. da oni i članovi njihovog kućanstva nemaju ukupno druge redovne novčane prihode mjesečno po članu kućanstva veće od 30% od utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj,

9. da nisu temeljem rješenja nadležnog tijela smješteni u dom socijalne skrbi ili u zdravstvenu ustanovu ili da nisu smješteni u udomiteljsku obitelj,

10. da nisu na izdržavanju kazne zatvora, osim ako su prije upućivanja na izvršenje kazne zatvora živjeli u zajedničkom kućanstvu s osobama koje su uzdržavali, a iste osobe obvezni su uzdržavati i tijekom izvršenja kazne zatvora.

(2) Pravo na opskrbninu, pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, imaju i slijepi članovi obitelji nakon smrti HRVI.

Članak 89.

Sukorisnicima obiteljske invalidnine i korisnicima više invalidnina pripada jedna opskrbnina.

Članak 90.

(1) Nesposobnima za privređivanje prema ovom Zakonu smatraju se:

1. HRVI I. – V. skupine koji nije zaposlen niti samostalno obavlja gospodarsku ili profesionalnu djelatnost,

2. žena kad navrši 40 godina života ili muškarac kad navrši 50 godina života, odnosno za mlađe osobe kod kojih se utvrdi nesposobnost za privređivanje koju utvrđuje nadležno liječničko povjerenstvo koje imenuje ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, a prema kriterijima medicinske znanosti imajući u vidu zanimanje i godine života,

3. dijete do navršenih 15 godina života, odnosno za vrijeme školovanja, ali najkasnije do navršenih 26 godina života, a ako je nesposobno za samostalan život i rad, prema kriterijima medicinske znanosti za vrijeme dok ta nesposobnost traje, uz uvjet da je nesposobnost nastupila prije navršenih 15 godina života, odnosno za vrijeme školovanja prije navršenih 26 godina života,

4. udovica ili udovac iza osobe od koje izvode pravo, ako je nakon smrti te osobe ostalo jedno ili više djece prema kojima oni obavljaju roditeljske dužnosti, dok su ta djeca nesposobna za samostalan život i rad, prema točki 3. ovoga stavka.

(2) Dijete iz stavka 1. točke 3. ovoga članka koje prekine školovanje zbog bolesti koju je utvrdila nadležna zdravstvena ustanova, smatra se nesposobnim za samostalan život i rad i za vrijeme trajanja bolesti do navršenih 26 godina života kao i nakon te godine, ali najviše onoliko vremena koliko je zbog bolesti izgubilo od školovanja, ako je školovanje nastavljeno prije navršenih 26 godina.

Članak 91.

(1) Osnovica za određivanje opskrbnine iznosi 33% utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj.

(2) Korisnicima koji u kućanstvu nemaju prihode od utjecaja na opskrbninu, opskrbnina se određuje u iznosu osnovice.

(3) Korisnicima koji u kućanstvu imaju prihod od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva, odnosno druge prihode od utjecaja na opskrbninu, opskrbnina se određuje u iznosu razlike između dijela prihoda koji mjesečno otpada na korisnika i osnovice za određivanje opskrbnine.

(4) Ako dva ili više sukorisnika obiteljske invalidnine ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu, opskrbnina određena prema stavku 2., odnosno 3. ovoga članka povećava se za 50% za svakoga daljnjeg korisnika.

(5) Ako oba bračna druga ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu, opskrbnina im se određuje kao jednom korisniku i tako određena povećava za 50% za drugoga bračnog druga.

Članak 92.

(1) Sukorisnicima opskrbnine koji žive u zajedničkom kućanstvu opskrbnina, određena po članku 91. stavku 4. ovoga Zakona, pripada na jednake dijelove.

(2) Ako obiteljsku invalidninu koristi više osoba koje žive odvojeno (razvedeni roditelji, djeca rođena u braku i djeca rođena izvan braka i dr.), a prihodi im ne potječu iz zajedničkih izvora, opskrbnina pripada samo onim sukorisnicima koji ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu.

(3) Ako dva ili više sukorisnika obiteljske invalidnine iz stavka 2. ovoga članka ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu, svakome od njih pripada iznos koji bi mu pripadao kao samostalnom korisniku, s time da zbroj tih iznosa ne može biti veći od osnovice za određivanje opskrbnine povećane po članku 91. stavku 4. ovoga Zakona. Ako je zbroj tih iznosa veći, opskrbnina pripada svakom od sukorisnika u omjeru s iznosima koji bi im pripadali kao samostalnim korisnicima.

Članak 95.

(1) Pravo na opskrbninu i iznos opskrbnine ovise o ukupnom prihodu od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva, korisnika opskrbnine i svih članova njegovog kućanstva kao i o drugim novčanim prihodima korisnika opskrbnine i članova njegovog kućanstva koji žive s njim u kućanstvu.

(2) Kućanstvom, u smislu ovoga Zakona, smatra se zajednica života, privređivanja i trošenja ostvarenih prihoda.

Članak 96.

(1) Kao prihod od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva smatra se dohodak od poljoprivrede i šumarstva ostvaren korištenjem prirodnih bogatstava zemlje i šume i uporabe od tih djelatnosti dobivenih proizvoda, koji je služio kao osnovica za obračun poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost u prethodnoj godini.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka dohodak od poljoprivrede i šumarstva uzima se umanjen za 50%, ako su u pitanju korisnici koji u kućanstvu nemaju članova sposobnih za

privređivanje u smislu članka 90. i 94. stavka 3. ovoga Zakona, te korisnici doplatka za njegu i pomoć druge osobe i korisnici doplatka za pripomoć u kući.

(3) Ako je poljoprivredno zemljište ili šuma dano u zakup, kao prihod od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva smatra se mjesečni iznos zakupnine.

(4) Ako se radi o korištenju tuđeg zemljišta ili šume, prihod od poljoprivrede i šumarstva uzima se po odbitku ugovorene naknade za korištenje tuđeg zemljišta.

(5) Prihod od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva uzima se u obzir i kada se radi o prihodu od korištenja prirodnih bogatstava zemlje i šume i uporabe od tih djelatnosti dobivenih proizvoda sa zemljišta na kojemu korisnik ima pravo plodokorištenja.

Članak 97.

Drugim novčanim prihodima od utjecaja na opskrbninu u smislu ovoga Zakona smatraju se:

1. prosječna mjesečna neto plaća, odnosno naknada na osnovi zaposlenja ostvarena u prethodnoj kalendarskoj godini,
2. naknada na osnovi nezaposlenosti ostvarena u prethodnoj kalendarskoj godini,
3. mirovina u prosječnom mjesečnom iznosu ostvarenom u prethodnoj kalendarskoj godini,
4. prihod od samostalnog obavljanja gospodarske ili profesionalne djelatnosti, prihod ostvaren od iznajmljivanja soba i pružanja usluga i prehrane turistima, prihod od imovine i drugi porezu podložni prihodi prema dobiti, odnosno prihodu iz prethodne godine koji je služio za osnovicu pri određivanju poreza.

Članak 98.

U druge novčane prihode koji su od utjecaja na opskrbninu ne ulaze obiteljska invalidnina, osobna invalidnina, posebni doplatok, novčana primanja po propisima o socijalnoj zaštiti, novčana naknada za tjelesno oštećenje, doplatok za njegu i pomoć druge osobe, doplatok za pripomoć u kući, ortopedski doplatok, doplatok za djecu, zatim stipendije, nagrade i druga slična primanja učenika i studenata, a ni druga stalna mjesečna novčana primanja korisnika, odnosno članova njegove obitelji, za koja je propisima o njihovu utvrđivanju određeno da se ne uzimaju u obzir kao prihodi kod stjecanja i određivanja prava koja ovise o prihodima.

Članak 99.

(1) Dio prihoda koji otpada na člana kućanstva korisnika opskrbnine o kojemu ovisi pravo na opskrbninu i iznos opskrbnine izračunava se tako da se:

1. ukupni prihod od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva podijeli na korisnika opskrbnine i sve članove njegova kućanstva,
2. drugi novčani prihodi od utjecaja na opskrbninu podijele na korisnika opskrbnine, odnosno člana obitelji o čijem se prihodu radi i članove njegove obitelji koji s njim žive u zajedničkom kućanstvu.

Ovi prihodi dijele se i na unučad korisnika, odnosno člana obitelji o čijem se prihodu radi, ako ih taj član obitelji, odnosno korisnik uzdržava kao članove svoga kućanstva zato što su nesposobni za privređivanje i nemaju roditelje ni prihode ili su im roditelji nesposobni za privređivanje i bez prihoda.

(2) Ako je bračni drug korisnika opskrbnine zaposlen u inozemstvu kod inozemnog poslodavca ili tamo samostalno obavlja gospodarsku ili profesionalnu djelatnost, smatra se da mjesečni prihod po članu kućanstva korisnika prelazi svotu iz članka 88. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona.

Članak 100.

Promjene u iznosu prihoda i broju članova kućanstva, o kojima ovisi pravo na opskrbninu i iznos opskrbnine, utječu na opskrbninu tako da se promjene koje uvjetuju gubitak ili smanjenje opskrbnine uzimaju u obzir od prvog dana sljedećeg mjeseca poslije nastanka, a promjene koje uvjetuju stjecanje ili povećanje opskrbnine uzimaju se u obzir od prvog dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja odgovarajućeg zahtjeva.

Članak 101.

(1) Korisniku opskrbnine koji zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne može sam ispunjavati osnovne životne zahtjeve pripada doplatak za pripomoć u kući, ako ne koristi doplatak za njegu i pomoć druge osobe po ovom Zakonu ili drugim propisima.

(2) Doplatak za pripomoć u kući iznosi mjesečno 23% utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj.

(3) Doplatak za pripomoć u kući ne isplaćuje se za vrijeme koje je korisnik doplatka proveo u zdravstvenoj ustanovi ili drugoj ustanovi u kojoj mu je osigurana njega i pomoć druge osobe.

Članak 108.

(1) Ministar branitelja donosi pravilnike za provedbu ovoga Zakona i to:

1. o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu iz članka 12. ovoga Zakona koja nisu utvrđena kao standard iz **osnovnoga** zdravstvenog osiguranja,

2. o radu povjerenstva iz članka 32. ovoga Zakona,

3. o dodjeli stambenog kredita članovima obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata iz članka 36. stavak 4. ovoga Zakona,

4. o dodjeli besplatnih udžbenika iz članka 57. ovoga Zakona,

5. o utvrđivanju postotka oštećenja organizma HRVI iz Domovinskog rata iz članka 65. ovoga Zakona,

6. o medicinskim indikacijama za razvrstavanje invalida od I. do IV. skupine prema stupnju potrebe za njegom i pomoći druge osobe iz članka 67. ovoga Zakona,

7. o oštećenju organizma po osnovi kojih HRVI ima prava na ortopedski doplati i razvrstavanju tih oštećenja u stupnjeve iz članka 70. ovoga Zakona,

8. o korištenju prava na medicinsku, odnosno fizikalnu rehabilitaciju iz članka 72. ovoga Zakona,

9. o izboru, načinu i postupku ostvarivanja prava osoba koje pružaju njegu i pomoć HRVI iz Domovinskog rata 100% I. skupine iz članka 85. ovoga Zakona,

10. o iznosu troškova pogreba iz članka 104. ovoga Zakona,

11. Brisana

11. o radu liječničkih povjerenstava iz članka 126. ovoga Zakona u postupku za ostvarivanje prava po ovom Zakonu,

12. o načinu isplate novčanih primanja i drugih troškova po ovom Zakonu,

13. o načinu vođenja evidencije o obavljenim isplatama i dostavi izvješća o utrošenim sredstvima prema ovom Zakonu, te kontroli namjenskih trošenja sredstava,

14. o načinu prikupljanja, vođenju i ažuriranju podataka u Registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (u daljnjem tekstu: Registar branitelja), a osobito o tehničkim, sigurnosnim i organizacijskim uvjetima za objavu i javno pretraživanje popisa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iz Registra branitelja, kao i o drugom važnom za Registar branitelja,

15. o uvjetima i načinu priznavanja prava na opskrbninu, a osobito o utvrđivanju površina nekretnina koje služe za podmirenje osnovnih životnih potreba, o vrsti i starosti motornih vozila i o utvrđivanju sastava kućanstva.

16. o uvjetima, načinu i postupku priznavanja prava na jednokratnu novčanu pomoć, a osobito o kriterijima za utvrđivanje iznosa za dodjelu jednokratne novčane pomoći.

(2) Prije donošenja pravilnika iz točke **1., 5., 6., 7., 8., 9.,11.** iz stavka 1. ovoga članka ministar branitelja pribavit će o istima suglasnost ministra zdravlja,

(3) Ministar obrane donijet će provedbeni propis za provedbu odredaba članka 20. i 157. ovoga Zakona.

Članak 109.b

(1) Registar branitelja sastoji se od općeg i posebnog dijela i pomoćnih podataka.

(2) Opći dio sadrži sljedeće podatke o hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata:

– ime, prezime, ime jednog roditelja,

– datum, mjesto i država rođenja,

– spol,

- mjesto prebivališta i adresa stanovanja,
- status (hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ili hrvatski branitelj – dragovoljac iz Domovinskog rata),
- ukupan broj dana sudjelovanja u Domovinskom ratu,
- pripadnost borbenom ili neborbenom sektoru,
- pripadnost Ministarstvu unutarnjih poslova ili Ministarstvu obrane.

(3) U posebni se dio unose sljedeći podaci o hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata:

- naziv postrojbe kojoj je pripadao tijekom Domovinskog rata
- razdoblje sudjelovanja u Domovinskom ratu.

(4) Pomoćni podaci u Registru branitelja su podaci koji služe za tehničku podršku, obradu te razmjenu podataka s drugim tijelima i pravnim osobama sukladno pravnim propisima. Popis pomoćnih podataka propisat će se Pravilnikom iz članka 108. stavka 1. točke 14. ovoga Zakona.

(5) Ministarstvo će podatke iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka ažurirati sukladno podacima dostavljenim iz Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 110.

(1) Obiteljska invalidnina, povećana obiteljska invalidnina, uvećana obiteljska invalidnina, osobna invalidnina, doplatk za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatk, opskrbnina, doplatk za pripomoć u kući pripadaju od prvog dana idućeg mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, ako su ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava.

(2) Danom ispunjenja uvjeta za ostvarivanje prava na osnovi bolesti, pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti pod okolnostima iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona smatra se dan prestanka sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

(3) Danom ispunjenja uvjeta za ostvarivanje prava na opskrbninu smatra se dan kada je rješenje o pravu na invalidninu postalo konačno.

(4) Danom ispunjenja uvjeta za ostvarivanje prava na doplatk za pripomoć u kući je dan kada je rješenje o pravu na opskrbninu postalo konačno.

Članak 113.

Obiteljska invalidnina, povećana obiteljska invalidnina, uvećana obiteljska invalidnina, novčana naknada u iznosu obiteljske invalidnine, osobna invalidnina, doplatk za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatk, posebni doplatk, opskrbnina i doplatk za pripomoć u kući isplaćuju se u mjesečnim iznosima i to unazad.

Članak 116.

Korisniku opskrbnine koji boravi u inozemstvu prestaje pravo na opskrbninu i pravo na doplatak za pripomoć u kući nakon tri mjeseca neprekidnog boravka u inozemstvu

Članak 122.

(1) Nadležni ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba je prvostupanjsko tijelo koje po zahtjevu stranke ili po službenoj dužnosti u slučajevima predviđenim ovim Zakonom postupa u upravnim stvarima i rješava o:

- statusu člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i njihovim pravima,
- statusu člana obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i njihovim pravima,
- statusu pastorka,
- statusu članova obitelji umrlog HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine i njihovim pravima,
- statusu HRVI iz Domovinskog rata, njihovim pravima i pravima članova njegove obitelji,
- statusu zatočenika u neprijateljskom logoru,
- statusu i pravima stradalih pirotehničara i članova njihovih obitelji,
- o pravu na jednokratnu novčanu pomoć iz članka 74. ovoga Zakona,
- **ostalim statusima i pravima iz ovoga Zakona koji prema posebnim propisima nisu u nadležnosti drugih upravnih tijela.**

(2) Drugostupanjsko tijelo za postupanje po rješenjima upravnih tijela i službenih osoba iz stavka 1. ovoga članka je Ministarstvo nadležno za branitelje.

(3) Prvostupanjsko tijelo koje rješava o statusima i pravima iz stavka 1. ovoga članka za osobe koje nemaju prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske je nadležno upravno tijelo Grada Zagreba.

(4) Prvostupanjsko tijelo nadležno za rješavanje po zahtjevima stranaka za priznavanje prava na stambeno zbrinjavanje na temelju članka 36. ovoga Zakona je Ministarstvo nadležno za branitelje.

(5) Ministarstvo nadležno za branitelje pruža stručnu i pravnu pomoć hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji putem svojih područnih jedinica osnovanim u svakoj županiji i Gradu Zagrebu i to:

- u ostvarivanju statusnih prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- u ostvarivanju prava na stambeno zbrinjavanje, a osobito putem izvida u kojima se utvrđuju uvjeti stanovanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji te stambene potrebe,
- u postupku prekvalifikacije i samozapošljavanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,
- u pružanju psihosocijalne pomoći,
- u provođenju programa profesionalne rehabilitacije,
- u ostvarivanju prava na invalidsku i obiteljsku mirovinu,
- u postupku ekshumacije i identifikacije hrvatskih branitelja.

(6) U cilju očuvanja i zaštite digniteta hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u društvu, te prevladavanja i ublažavanja posljedica Domovinskog rata, Ministarstvo provodi sljedeće programe i projekte:

- Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata
- Program liječenja HRVI 100% I. skupine u hiperbaričnoj komori
- Program za poboljšanje kvalitete življenja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
- Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja
- Projekt rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom
- Projekt sufinanciranja izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu
- Projekt sufinanciranja troškova pripremnih tečajeva za upis na visoka učilišta
- Program potpora projektima udruga proisteklim iz Domovinskog rata.

(7) Odluku o uvjetima i kriterijima za provođenje programa i projekata iz stavka 6. ovog članka donosi ministar.

Članak 129.

(1) Prvostupanjsko rješenje kojim se priznaje status člana obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i pravo na obiteljsku invalidninu, pravo na povećanu obiteljsku invalidninu, pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu, status člana obitelji nestaloga ili zatočenoga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i novčanu naknadu u iznosu

obiteljske invalidnine, povećane obiteljske invalidnine i uvećane obiteljske invalidnine, status HRVI iz Domovinskog rata i pravo na osobnu invalidninu, doplatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatak, posebni doplatak, **opskrbninu**, doplatak za pripomoć u kući i rješenje kojim se dodjeljuje osobni automobil HRVI iz Domovinskog rata I. skupine podliježe reviziji.

(2) Reviziju obavlja po službenoj dužnosti Ministarstvo nadležno za branitelje kao drugostupanjsko tijelo sukladno načelima koja su utvrđena propisom kojim se regulira opći upravni postupak.

(3) Ako je protiv prvostupanjskog rješenja izjavljena žalba, a isto prvostupanjsko rješenje podliježe reviziji, o žalbi i reviziji rješava se jednim rješenjem..

(4) Ako protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka stranka nije izjavila žalbu, upravno tijelo, odnosno službena osoba koja je donijela rješenje u prvostupanjskom postupku dostavit će ga zajedno sa spisima predmeta tijelu nadležnom za reviziju u roku od osam dana od isteka roka za žalbu. Ako se stranka odrekne prava na žalbu ili odustane od žalbe, rješenje se zajedno sa spisima predmeta dostavlja na reviziju u roku od osam dana od dana odricanja, odnosno dana odustanka od žalbe.

(5) Revizija odgađa izvršenje rješenja.

Članak 138.

(1) Rješenja kojima je prema odredbama ovoga Zakona priznat status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i pravo na obiteljsku invalidninu, pravo na povećanu obiteljsku invalidninu i pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu, status člana obitelji umrloga HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine i pravo na obiteljsku invalidninu, status člana obitelji nestaloga ili zatočenoga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i pravo na novčanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine, povećane obiteljske invalidnine i uvećane obiteljske invalidnine, status HRVI iz Domovinskog rata i pravo na osobnu invalidninu, doplatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatak, posebni doplatak, **opskrbninu**, doplatak za pripomoć u kući, pravo na besplatne udžbenike izvršava nadležno prvostupanjsko tijelo iz članka 122. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka novčana primanja po ovom Zakonu korisnicima s prebivalištem u inozemstvu isplaćuje Ministarstvo nadležno za branitelje.

Članak 145.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, ako ne postupi prema odredbi članka 23. stavka 6. ovoga Zakona,

2. Javne ustanove, izvanproračunski i proračunski fondovi, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske i u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako ne postupi prema odredbi članka 23. stavka 7. ovoga Zakona,

3. Javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima, ako ne postupe prema odredbi članka 35. stavka 3. ovoga Zakona.

4. Javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima, ako ne postupe prema odredbi članka 35. stavka 13. ovoga Zakona.

5. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, ako ne postupi prema odredbi članka 152., 153., 154., 155. i 156. ovoga Zakona.

(2) Odgovorne osobe u tijelima javne uprave kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 5.000,00 kuna do 15.000,00 kuna ako ne postupe prema odredbi članka 35. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi ili čelnik tijela pravne osobe.